Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolfŭ Mosse Haasenstein & Volger (Otto Maas), Henric Schalek, Alois Herndl M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg;* în Budapesta: *A. V. Goldberger Anton Mezei Eckstein Bernat;* în Frankfurt: *G. L. Daube;* în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețulŭ insertiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIV.

„Gazeta“ ese în fiă-care ḍi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., Pe treĭ lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și insertiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 164. Brașovŭ, Joi 25 Iulie (6 Augustŭ). 1891.

Brașovŭ, 23 Iulie v.

Astăḍĭ va ține ședință comisiunea dietală pentru imunitate, care va avé sĕ decidă în afacerea Ugron-Uzelac.

Se aștéptă cu mare încordare părerea comisiunei în acéstă afacere, care a agitatŭ fórte multŭ și cercurile armatei comune.

Comisiunea va avé sĕ se pronunțe în raportulŭ sĕu în potriva séu în favórea căpitanului Uzelac. In casulŭ dintâiu va declara, că provocarea căpitanului Uzelac invólvă o vătămare a dreptului de imunitate, în casulŭ din urmă va ḍice, că căpitanulŭ n'a vătămatŭ acestŭ dreptŭ.

Scimŭ, că ministrulŭ de honveḍĭ br. Fejérvary a declaratŭ, că după părerea sa provocarea căpitanului Uzelac n'a vătămatŭ întru nimicŭ imunitatea deputatului Ugron. Din causa acésta elŭ nu aprobă părerea emisă din sînulŭ conferinței deputațilorŭ, ba vede într'ênsa chiar o desprețuire a întregului corpŭ oficerescŭ. De aceea elŭ a declaratŭ, că décă comisiunea pentru imunitate va decide în defavórea lui Uzelac, elŭ (br. Fejérváry) nu va mai fi nicĭ o oră membru alŭ unei camere, care vré sĕ dejosescă corpulŭ oficerescŭ, respingêndŭ, printr'o hotărîre principiară dreptulŭ oficerului de a cere satisfacțiune pentru o vătămare personală.

Cu alte cuvinte, ministrulŭ de honveḍĭ e hotărîtŭ a'șĭ da dimisia în casulŭ amintitŭ și foile de erĭ din Pesta se și ocupă seriosŭ de acéstă crisă din departamentulŭ ministeriului de honveḍĭ.

Opiniunea lui Fejerváry este împărtășită de întregŭ corpulŭ oficerilorŭ armatei, dovadă și espunerile fóiei militare „Armeeblatt“, care între altele a scrisŭ:

„Imunitatea are sĕ servéscă numai pentru scutulŭ acelora, cărora le compete după dreptŭ, nicĭ-odată însĕ ea n'are sĕ servéscă pentru vătămarea celorŭ fără scutŭ. Ea este mărginită ca orĭ ce libertate. Ea se baséză pe unŭ principiu cinstitŭ și echitabilŭ; ea impune celorŭ ce o posedŭ datorii seriόse. Décă se abuséză de ea, imunitatea devine putere fără dreptŭ, devine volniciă. *Res detestabilis et caduca...* Sperămŭ că ultimulŭ cuvêntŭ se va pronunța în spiritulŭ dreptății și alŭ moderațiunei, ce se cuvine bărbatului de statŭ.“

Nu scimŭ cum se va împlini acéstă speranță a fóiei militare în fața împrejurării, că maioritatea covêrșitóre a camerei ungare este în contra vederilorŭ d-luĭ Fejervary și pentru vederile secundanților lui Ugron, carĭ au declaratŭ că acesta din urmă nu e datorŭ a da satisfacțiune pentru ceea ce a vorbitŭ în dietă.

Décă nu se va împlini acea speranță, ministrulŭ br. Fejerváry se va retrage de sigurŭ și atuncĭ pe lângă crisa parlamentară, ce a causat'o obstrucțiunea stângei estreme, va urma și o crisă în ministeriu, care póte sĕ aducă cu sine căderea întregului cabinetŭ Szapary.

Câtŭ pentru obstrucțiunea și urmările ei, modulŭ ce l'a aflatŭ d-lŭ Szapary de a eși din strîmtóre, așa cum ni-lŭ comunică firulŭ telegraficŭ, nu ni-se pare nicĭ decum destulŭ de aptŭ de a delătura crisa parlamentară.

Va trebui așa-déră cabinetulŭ Szapary sĕ trécă printre Scylla și Charybde și va avé mare norocŭ, décă va scăpa de naufragiu, deși póte numai cu catargulŭ ruptŭ.

„Neînțelegeri între Românĭ“.

Sub acestŭ titlu anunță foile maghiare din Pesta, ce ni-au sositŭ astăḍĭ, ciudata campaniă, ce au întreprins'o câteva ḍiare liberale din Bucurescĭ în contra „Comitetului partidei naționale române din Transilvania“ și mai virtosŭ în contra actualului președinte alŭ acestui comitetŭ, a d-lui V. Babeșŭ, campania, care este acum secundată în parte și de „Tribuna“ din Sibiiu.

Discusiunea, destulŭ de pasionată, a ajunsŭ deja într'unŭ stadiu fórte avansatŭ. Până și „Pester Lloyd“ a publicatŭ unŭ articulŭ de fondŭ în acéstă afacere, espunêndu-șĭ, ca de obiceiu, cu multă obrăsniciă vederile sale față cu cele ce se susținŭ în „Românulŭ“, „Liberté Roumaine“, „Gazeta Nouă“ și mai în urmă și în „Timpulŭ“, despre comitetŭ și cu deosebire despre d-lŭ Babeșŭ.

Acesta s'a vĕḍutŭ în cele din urmă constrînsŭ a publica în „Tribuna“ Nr. 140, din anulŭ curentŭ, o declarare cu privire la gravele atacurĭ și învinuirĭ, ce i-se facŭ.

Cestiunile, ce se ventiléză, fiindŭ pe câtŭ de însemnate și delicate, pe atâta și de seriόse și complicate, vomŭ reveni pe largŭ asupra lorŭ, pentru ca făcêndŭ lumină în acéstă privință, sĕ scótemŭ publiculŭ nostru cetitorŭ din nedumerirea, ce-lŭ va fi cuprinsŭ, vĕḍêndŭ prin ḍiarele unguresci efectele regretabile ale memoratei campanie ḍiaristice.

CRONICA POLITICĂ.

— 24 Iulie (5 Augustŭ.)

— După cum se anunță din Viena, guvernulŭ austriacŭ pregătesce **unŭ proiectŭ de lege în contra spionagiului militarŭ**, care va fi presentatŭ parlamentului austriacŭ la tómnă. Probabilŭ, că și guvernulŭ ungurescŭ va elabora unŭ asemenea proiectŭ de lege, fiindŭ-că „fața de desele casurĭ de trădare și de spionagiu“, pedepsele de acum, atâtŭ din Austria, câtŭ și din Ungaria, nu suntŭ considerate ca destulŭ de esemplare. Guvernulŭ austriacŭ va supraveghia mai bine poliția pentru străinii din Galiția și Bucovina. Dispozițiunile privitóre la paza graniței au și fostŭ trimise la autoritățile politice.

— Sêrbii din Peninsula-balcanică supușĭ imperiului otomanŭ, suntŭ condușĭ de o ideiă laudabilă în interesulŭ naționalismului și alŭ conservării proprii. Nu de multŭ înregistrarămŭ înființarea unei societățĭ în Belgradŭ cu scopulŭ de a mijloci **apropierea între sine a popórelorŭ balcanice** și acuma ni-se dă prilegiulŭ a înregistra o nouă pornire de natura celei din Belgradŭ. Sêrbii din Macedonia și cei din Sêrbia vechiă — după cum raportéză „*Srbobran*“ din Zagrabia — au ținutŭ în 21 v. c. o adunare în Surdulița (orașelŭ în vilaetulŭ Vrania) cu scopulŭ de a se înfrăți. Cu acestŭ prilegiu s'au pusŭ basele unei societățĭ numite „Bratstva“ (Fraternitatea) și s'au cetitŭ *legile* deja elaborate, carĭ s'au primitŭ cu însuflețire de toțĭ membrii presențĭ. Scopulŭ societății este a-se înfrăți Sêrbii din aceste două provincii subjugate. In adunare s'au mai consultatŭ și asupra mijlócelorŭ, ce ar fi sĕ se iée în contra influinței și asupririlorŭ străine, de care adese suferŭ Sêrbii din aceste două provincii.—Românii din Macedonia, Epirŭ, Tesalia și Albania arŭ face bine décă s'arŭ grăbi a se întruni și ei într'o asemenea societate laudabilă!

— Corespondentulŭ din Petersburgŭ alŭ ḍiarului „Times“ comunică în privința unei **alianțe ruso-francese** următórele: De câtva timpŭ între ambasadorulŭ rusŭ dela Parisŭ și între palatulŭ-Elysée s'au petrecutŭ nisce consfătuirĭ în causa stabilirei principielorŭ, după carĭ ar fi sĕ se încheiă o alianță ruso-francesă; admiralulŭ Gervais a dusŭ planulŭ acestei alianțe cu sine la Kronstadt, pentru ca sĕ-lŭ supună aprețiărei miniștrilorŭ rusescĭ de esterne, de rĕsboiu și de marină. După terminarea pertractărilorŭ, actulŭ avea sĕ fiă subscrisŭ de cei trei miniștri rusescĭ, dér nu și de Țarulŭ; astfeliu după pretinsele informațiunĭ ale corespondentului lui „Times“, durata alianței încheiate între Rusia și Francia va fi atêrnătóre dela disposiția și arbitriulŭ Țarului. In ultimele ḍile, admiralulŭ francesŭ în órele dinainte de prânḍŭ continuu s'a întreținutŭ cu ministrulŭ de esterne Girs, cu ministrulŭ de rĕsboiu Vannosky și cu șefulŭ de marină Cihacev. Dealtmintrelea după telegrama de erĭ, „Times“ rectifică scirea acésta în sensulŭ, că alăturea cu miniștrii rușĭ a cooperatŭ și Țarulŭ.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

7)

Carnetulŭ roșu.

Novelă, tradusă de Moșulŭ.

Câteva minute înainte de a trece trenulŭ de bagagiu alŭ împĕratului peste loculŭ, unde se întêmplase nenorocirea, în căsuța de lângă strada Andronijew erau luate tóte dispozițiile. Leo Hartmann și amica lui steteau la loculŭ de observația și așteptau momentulŭ, ca sĕ se ivéscă trenulŭ.

Unŭ sunetŭ confusŭ anunța venirea trenului.

— „Tu tremurĭ, prietinulŭ meu,“ ḍise Magdalena iute. „Permite-mĭ sĕ închidŭ eu lanțulŭ în momentulŭ de lipsă. Atuncĭ am și satisfacerea, că eu am ucisŭ pe inimiculŭ de mórte alŭ libertății rusescĭ.“

Hartmann arătase Magdalenei de Czrynowsky tótă manipulațiunea. De aceea era sigusŭ, că ea va îngriji de esacta descărcare a minei.

Iute se dete elŭ îndĕrĕptŭ, miculŭ aparatŭ ilŭ dete în mânile Magdalenei și acum privea dela spatele prietinei sale gâfâindŭ și suflândŭ greu. Locomotiva se apropia de mină.

— „Liniște, amiculŭ meu,“ ḍise Magdalena cu voce sonoră, simțindŭ rĕsuflările iuțĭ ale aliatului din dereptulŭ ei.

In momentulŭ acesta trenulŭ se apropiă.

Incetŭ își puse Hartmann drépta pe umĕrulŭ voluptosŭ alŭ frumósei femei, mai esamină odată și apoi dreptŭ comandă se auḍi pe buzele lui unŭ „*acumŭ*“, pronunțatŭ convulsivŭ.

După comanda se auḍi o detunătură înfricoșată. Padimentulŭ se cutremură, pĕreții casei se mișcară.

— „Fugițĭ, fugițĭ“; strigă unŭ amicŭ care apărŭ în ușa casei în minutulŭ, când Leo o deschise și eși cu Magdalena. „Impĕratulŭ a călĕtoritŭ cu trenulŭ celŭ dintâiu, dispozițiunile de călĕtoriă se schimbaseră. Nu va mai trece multŭ și vorŭ încongiura casele din apropiere.“

Magdalena cu soțulŭ ei se aruncară iute în saniă și se făcură nevĕḍuțĭ.

Avuse dreptate celŭ ce 'i făcuse atențĭ, căcĭ pristavulŭ gorodovoilorŭ imediatŭ ordonă, sĕ încunjure casele din apropierea locului, unde se întêmplase nenorocirea. Casa din fața acestuia din întêmplare nu era încuiată. Intrară în ea și negăsindŭ pe nimenea în etagele de josŭ, se urcară în cele de susŭ. Aicĭ încă nu era pomană de omŭ. Mare lucru! de ce au fugitŭ locuitorii? Póte-că de aicĭ s'au săvîrșitŭ crima?

Tóte întrebările acestea nu se puteau resolvi de-ocamdată, de aceea se îndestuliră, ca sĕ păzéscă mai tare casa și cercetarea amĕnunțită sĕ o facă după-ce se va face ḍiua. Cercetarea se începŭ diminéța la 7 óre, după-ce s'au mai adusŭ dela poliția încă câte-va puterĭ probate. S'a constatatŭ, că în faptă crima s'a esecutatŭ în casa acésta. Deși tóte erau bine mascate, ochii de Argus aĭ polițiștilorŭ au descoperitŭ conducerea și la órele optŭ deja erau descoperite tóte amĕnuntele cum s'a întêmplatŭ subminarea.

Proprietarulŭ de până acumŭ alŭ casei era dispărutŭ; tot-asemenea și frumósa-i companiónă.

VI. Prefacerĭ.

Czrynowsky trăia încă în Paris fără sĕ fi avutŭ vre-o presimțire despre loculŭ, unde petrece nevastă-sa. Ea-lŭ părăsise cam de două lunĭ, îndată după întâlnirea din locuința lui Agalin. Czrynowsky sciuse, că nevastă-sa este o patriotă, gata a se jertfi pentru patriă și pentru liberarea ei de sub stăpânirea despotică; cu ea a lucratŭ împreună, fără sĕ se înfióre și sĕ se retragă dela o singură faptă. In mânia multorŭ desmântărĭ îi întinse mânainantea altarului, credênd că cu bogăția, ce o avea fiă-care, vorŭ puté trăi liniștițĭ înParisŭ.

Elŭ însĕ se'nșelase.

Nesuccesele suferite au fostŭ mai deaprópe causele, că egoismulŭ ei a fostŭ vătĕmatŭ în chipulŭ celŭ mai simțitorŭ. După aceea s'a desvoltatŭ în ea acea amărăciune, care nesuccesulŭ realisărei unorŭ planurĭ nu-lŭ găsesce în motive interne, ci ilŭ caută în lucrurĭ es-

SCIRILE ĐILEI.

— 24 Iulie (5 Augustŭ.)

Ataşatulŭ militarŭ pe lângă legaţiunea română din Viena, d. maiorŭ Mavrocordatŭ, după cum scrie „Timpulŭ," a fostŭ însărcinatŭ de d. ministru de rĕsboiu, sĕ asiste la manevrele armatei austriace.

*
* *

Ministru nou. Profesorulŭ dela universitatea din Iaşĭ, d-lŭ P. *Poni*, după cum spune „Timpulŭ", a fostŭ numitŭ ministru alŭ instrucţiunei publice alŭ României, în loculŭ d-lui G. Dem. Theodorescu, dimisionatŭ. Noulŭ ministru a şi depusŭ jurămêntulŭ înaintea regelui.

*
* *

Majestatea Sa la esposiţia din Praga. Dr. Rieger s'a esprimatŭ către unŭ diaristŭ în Viena, că Maiestatea Sa va visita de sigurŭ esposiţia din Praga, mai alesŭ după ce în vorbirea înaugurală a protectorului esposiţiei, archiducele Carolŭ Ludovicŭ, s'a promisŭ apriatŭ acéstă visită. „Majestatea Sa", dise Rieger, „va sosi între 16 şi 18 Septemvre în Praga, unde va petrece două dile. Faţă cu data acésta, susţinŭ unele foi ungurescĭ, că între 16 şi 19 Septemvre Majestatea sa va visita esposiţia din Timişóra.

*
* *

Representantulŭ României la congresulŭ de tuberculosă din Parisŭ, d-lŭ Dr. Babeşŭ, a fostŭ alesŭ între preşedinţii de onóre ai acestui congresŭ.

*
* *

Societatea pentru teatru naţionalŭ sêrbescŭ. Đilele acestea şĭ-a ţinutŭ „Societatea pentru teatrulŭ naţionalŭ sêrbescŭ" adunarea generală anuală în Neoplanta. Din raportulŭ ce-lŭ face „*Branik*" despre activitatea acestei societăţĭ aflămŭ, că ea operéză de 30 de anĭ, dândŭ în fiă-care anŭ — ca societate teatrală ambulantă — mai multe ciclurĭ de representaţiunĭ prin diferite oraşe şi comune din Ungaria locuită de Sêrbĭ. Societatea residéză în Neoplanta şi are 275 membri ordinarĭ şi 37 fundatorĭ. Averea societăţii stă din 32.810 fl. 03 cr., afară de alte legate făcute în pămênturĭ şi case, de Sêrbĭ iubitorĭ de progresulŭ némului lorŭ, care avere constitue fondulŭ teatrului. Acestŭ fondŭ însĕ ar fi insuficientŭ pentru de a se susţiné societatea, décă nu s'ar face şi alte donaţiunĭ şi colecte în banĭ. Astfelŭ comuna politică Zomborŭ a oferitŭ societăţii o subvenţiune de 2251 fl. 20 cr., comuna politică din Neoplanta 1000 fl., districtulŭ Bănatului 5000 fl. etc. şi afară de acestea se mai facŭ şi alte colecte de pe la privaţĭ. Cu tóte acestea societatea se luptă cu multe greutăţĭ şi nevoi, căcĭ venitele ei nu acoperŭ în fiă-care anŭ cheltuielile. In anulŭ acesta societatea a avutŭ unŭ deficitŭ de 1500 fl. ce se va acoperi din venitele estraordinare. „Branik" face apelŭ pentru o sprijinire materială mai căldurósă şi provócă pe Sêrbĭ a se înscrie în numĕrŭ câtŭ de mare ca membri ai acestei societăţĭ atâtŭ de folositóre pentru unŭ poporŭ.

*
* *

Liliputanii în Braşovŭ. Astădĭ va da societatea liliputanilorŭ cu concursulŭ musicei orăşenescĭ în hotelulŭ centralŭ Nr. 1 a doua representaţiă. Vorŭ da pe „Mikado dela Berlin". Prima representaţiă de erĭ a fostŭ fórte bine cercetată şi tinerii artiştĭ liliputanĭ, 9 la numĕrŭ, dela 19—25 de anĭ şi dela 87—105 cm. de înalţĭ, între carĭ şi trei domnişóre a produsŭ multŭ hazŭ şi au jucatŭ cu multă dibăciă, avêndŭ şi costumurĭ frumóse şi cu gustŭ arangiate. Inceputulŭ la 8 şi jumĕtate óre séra.

*
* *

Colerina. Điarele din România aducŭ scirea, că colerina bântue prin oraşele Brăila, Galaţĭ şi Bêrladŭ, din causa fructelorŭ necópte, ce se punŭ în consumaţiune.

*
* *

Cancelariă de advocatŭ. D-lŭ advocatŭ *Dr. Ioanŭ Ivanŭ* face cunoscutŭ, că şĭ-a deschisŭ cancelaria sa de advocatŭ în *Mediaşŭ*, piaţa mare (Marktplatz) Nr. 34.

*
* *

Unŭ procesă hăsliu. In Aradŭ rîde publiculŭ fórte multŭ asupra unui procesŭ, pe care l'a intentatŭ unui medicŭ de acolo în contra unui advocatŭ. In decursulŭ unei pertractărĭ finale advocatului îi veni rĕu, aşa încâtŭ îşĭ perdù cunsciinţa. Trimiseră după unŭ medicŭ, care-i slobodi sânge advocatului. După aceea trimise mediculŭ socotéla şi cerù pentru acéstă simplă operaţiă 266 florenĭ. Advocatulŭ rĕspunse la acéstă provocare cu o pâră de despăgubire în valórea de 350 florenĭ, pentru că mediculŭ i-a slobodĭtŭ sânge fără unŭ motivŭ satisfăcĕtorŭ şi că prin acésta i-a stricatŭ sănĕtatea.

La cestiunea limbei.

Lăsămŭ sĕ urmeze adĭ raportulŭ despre care amŭ făcutŭ amintire în numĕrulŭ trecutŭ:

Făgăraşiu, în 2 Augustŭ 1891.

(Coresp. spec. a „Gaz. Trans.")

In şedinţa consiliului administrativŭ comitatensŭ din luna trecută, d-lŭ căpitanŭ Stanciu membru alŭ acelei comisiunĭ, a cerutŭ, ca raportulŭ semestralŭ alŭ inspectorului de şcóle sĕ 'i se esplice pe vre-o cale românesce, din causa că presupune a fi de interesŭ mai mare acelŭ raportŭ, ér dênsulŭ nu pricepe limba maghiară.

Preşedintele a refusatŭ împlinirea acestei rugărĭ, în urma căreia numitulŭ domnŭ împreună cu unŭ altŭ membru, care asemenea nu pricepe limba maghiară, — s'a depărtatŭ, — ér cei rĕmaşĭ în deşertŭ au stăruitŭ pentru legalitatea disei rugărĭ.*)

Micii noştri şoviniştĭ suntŭ încântaţĭ de resultat de-o parte, de altă parte recurgênd la neadevĕrŭ, în diarulŭ lorŭ din Braşovŭ facŭ o larmă teribilă, declarândŭ modesta cerere de contrară idei, de de statŭ, ér pe membrii românĭ de inimicĭ ai statului.

Pentru ca sĕ-şĭ pótă vĕrsa foculŭ asupra nóstră cu mai mare succesŭ, recurgŭ la neadevĕrŭ, facêndŭ din ţînţarŭ armăsarŭ, căcĭ adecă bucinau întregului globŭ ungurescŭ, „*că Românii au pretinsŭ ca tóte obiectele sĕ se predée şi românesce în comisiunea* administrativă paralelŭ cu ungara."

Li-se oferă Româniloru şi o lecţiune de patriotismŭ pretindêndu-se sĕ-şĭ procure contra memorandulŭ ungurescŭ, şi sĕ vadă câtŭ de bine le este Româniloru, după dicala românéscă „nu crede ce vedĭ, ci crede ce-ţĭ spunŭ eu".

E în adevĕrŭ curiosŭ, că ceea ce erĭ era legalŭ, adĭ e contrarŭ legei. Sub comitele supremŭ depărtat de câte orĭ a cerutŭ cineva — în specialŭ d. Stanciu — i-s'a spusŭ cuprinsulŭ obiectului ce se desbăte şi românesce, nu numai, ci a fostŭ casŭ, că sciindŭ însemnătatea objectului, însuşĭ comitele s'a oferitŭ în germanesce a comunica cuprinsulŭ objectului fără a mai premerge vre-o dorinţă.

Dela noulŭ comite amŭ învĕţatŭ, că limba de desbatere în consiliulŭ administraţiunei e esclusiv cea maghiară. Pănă aicĭ sciamŭ, că acolo e permisŭ a vorbi şi românesce, ca şi în comisiunea municipală; fiindŭ limba română limbă protocolară — recunoscută; dér înzadarŭ, căcĭ puterea priméză dreptulŭ.

Nu potŭ pricepe ce periculŭ e pentru statŭ, décă unŭ membru cere desluşire, ca sĕ pótă vota cu consciinţa liniştită că a priceputŭ obiectulŭ?!

Étă unŭ micŭ incidentŭ, — când e vorba de limba română, — i-scóte din sărite pe micii noştri şoviniştĭ şi ne însinuă nepatriotismŭ. — E corectă acéstă procedere,? şi e óre nelegală — contrara legei rogarea, care a causatŭ atâta supĕrare?!

Sĕ vedemŭ. Legea nu prescrie, ce limbă sĕ se folosésca în consiliulŭ administrativŭ, prin urmare este a se acomoda în privinţa limbei legea despre comisiunea municipală, în care apriatŭ se dispune, ce e dreptŭ, ce e legalŭ, ér aicĭ în adunările generale obiectele tóte se predau şi în limba română, prin urmare comisiunea administrativă fiindŭ o instituţiune comitatensă pe lângă comisiunea municipală, din care se alegŭ şi membrii, din carĭ are a se compune comisiunea administrativă, — cu privire la limbă aceeaşĭ lege trebue sĕ se acomodeze. Din laşitate orĭ alte consideraţiunĭ, pănă acum Românii s'au îndestulitŭ cu aceea, că la cerere în casŭ concretŭ s'a esplicatŭ şi românesce cutare obiectŭ, deşi ar fi fostŭ legalŭ ca sé se procédă ca şi în comisiunea municipală, **şi nu trebuia a se permite întrelăsarea folosirii limbei române.**

Dér apoi legea nicăirĭ nu prescrie, ca unŭ membru alŭ consiliului administrativŭ sĕ scie unguresce, şi în faptă au fostŭ şi suntŭ membrii, carĭ nu cunoscŭ limba maghiară, prin urmare e lucru naturalŭ, ca limba română sĕ-şĭ ocupe loculŭ cuvenitŭ şi în consiliulŭ administrativŭ, căcĭ altcum e ilusoriă tótă instituţiunea, esistăndŭ şi votândŭ ómenĭ şi ce nu pricepŭ, orbişŭ; în acestŭ casŭ numita comisiune încétă a fi, ceea ce trebue sĕ fiă — o instituţiune obiectivă. Apoi sĕ mai vorbimŭ de legea despre egala îndreptăţire?

Audŭ, că comitele şĭ-a basatŭ nelegalulŭ refusŭ (*nem engedem*) pe aceea, că nu a fostŭ usŭ; despre acésta sĕ'lŭ fi încredinţatŭ vice-procurorulŭ reg. din Braşovŭ, care s'a mâniatŭ rĕu, că ómenii cerŭ lucrurĭ neiertate şi care abia a doua óră a luatŭ parte în comisiune; dér am arĕtatŭ mai susŭ, că nu are dreptŭ, nicĭ basându-se pe usŭ, din contră membrii românĭ au vorbitŭ de regulă românesce, şi chiar a fostŭ casŭ, când o moţiune mai însemnată făcêndu-o unŭ membru românesce, a fostŭ espresŭ rugatŭ, dér rugatŭ frumosŭ, sĕ-o spună şi unguresce, ca sĕ-o pótă pricepe şi aceia, carĭ nu sciu limba română; ér acelŭ membru fără şovăire a satisfacutŭ rugării.

Dér apoi orĭ care sĕ fi fostŭ usulŭ, — legea e dătătóre de tonŭ, décă se pretinde, că trăimŭ în statŭ de dreptŭ.

E faptŭ, că acelŭ micŭ incidentŭ i-a surprinsŭ pe şoviniştĭ şi i-a mâniatŭ rĕu, firesce, că au fostŭ şi rĕu dedaţĭ, căcĭ pănă acum la noi *oportunitatea* — şi asta rĕu înţelésă — juca unŭ rolŭ decisivŭ, încâtŭ cele mai inocente nisuinţe **erau paralisate totŭ de ai noştri, acum am ajunsŭ, pănă acolo, că legea positivă e desconsiderată, o modestă rugare legală e declarată de nisuinţă centrifugală, în contra statului,** ér ómenii ameninţaţĭ şi dechiaraţĭ de nepatrioţĭ, ba unora li-se aruncă, că tragŭ pensiune dela erarŭ.

Altcum incidentulŭ nu e finitŭ, ci credŭ, că se va continua şi încă în *formă mai bărbătéscă**); căcĭ trebue sĕ spunŭ,

*) De ce s'au despărţitŭ aicĭ cei ce sciu unguresce din cei ce nu sciu, şi n'au mersŭ solidarŭ, când era vorba de o cestiune a legalităţii, ba mai multŭ, de-o cestiune principiară de limbă? Red.

*) Sĕ dea Dumnedeu! — Red.

---

terne, pentru a cărorŭ delăturare se crede, că e chiămatŭ cineva.

Când trimişii comitetului din Petersburgŭ îi comunicaseră în locuinţa lui Batianow planulŭ despre subminarea palatului împĕrătescŭ, ea credea tare, că aceea se va puté esecuta.

Czrynowsky, se provocà chiar la motivele ei, ca dovadă, că proiectulŭ nu este esecutabilŭ. Acésta o iritase în gradulŭ celŭ mai mare şi, deodată dispăruse.

Urma ei ducea la Petersburgŭ, mai târdiu la Moscva.

Sĕ o urmeze? — Tótă ambiţiunea lui se împotrivea acestei idei.

Câteva dile înainte de atentatulŭ asupra împĕratului, Czrynowsky şedea singurŭ în locuinţa sa. Işĭ reamintea tipurile prietinescĭ din tinereţe; dintre acestea cu deosebire i-se arăta chipulŭ iubitórei sale mame, pentru-că pe tatălŭ sĕu, care murise de timpuriu, nu-lŭ cunoscuse. Meditândŭ astfelŭ, îşĭ scóse din portofelŭ mai multe epistole, ce le primise în timpulŭ din urmă. Intre acestea era şi cea predată de Selenejoj. După ce trecù înc'odată cu ochii peste introducere, buzele lui începură a rosti celaltŭ cuprinsŭ alŭ epistolei:

„Fiiulŭ meu, tu umbli după fantome, carĭ nu se vorŭ împlini nicĭ-odată. Impĕratulŭ îşĭ iubesce poporulŭ şi bucurosŭ îi dă libertatea, care se póte împreuna cu vederile sale monarchice, dér revoluţiunea pe faţă o urăsce din adênculŭ sufletului, pentru-că ea stêrnesce în omŭ patimele cele mai sĕlbatice şi-lŭ dejosescŭ la gradulŭ unui animalŭ, care sforăe după rĕsbunare. Noi înşi-ne aşa multŭ avemŭ sĕ mulţumimŭ casei domnitóre, încâtŭ, dela unŭ Czrynowsky ar fi chiar nerecunoscinţă şi lucru de reprobatŭ, când elŭ ar da mâna cu revoluţionarii... Intórce-te, părăsesce femeia nefericită, care te-a timbratŭ de nebunŭ, estravagantŭ, şi care te va îngloda şi mai departe în nenorocire. Aruncă-te la picióarele împĕratului şi eu sciu, că nu numai te va ierta, dér te va ridica şi în funcţiunĭ înalte... Décă totuşĭ s'ar întêmpla vre-odată sĕ fi ameninţatŭ din partea împĕratului, nu trebue decâtŭ sĕ i aducĭ aminte secretulŭ Carnetului roşu, care se află în mânile sale. Acesta e talismanulŭ tĕu!"

Czrynowsky umbla prin odaiă cu paşĭ iuţĭ.

Va sĕ dică acela, pe care elŭ pănă atuncĭ îlŭ ura ca pe duşmanulŭ celŭ mai încarnatŭ alŭ vederilorŭ sale, avea în mână unŭ secretŭ asupra lui. In ce póte sĕ consiste acesta? Celŭ puţinŭ de o sută de orĭ şĭ-a pusŭ întrebarea acésta, dér nicĭ-odată n'a găsitŭ nicĭ unŭ cârligŭ câtŭ de micŭ, care sĕ-lŭ fi pututŭ scóte din labirintulŭ presupunerilorŭ sale.

Pe când se frămênta elŭ astfelŭ, étă că intră Batianow. Elŭ aduse scirĭ importante din Petersburg, în urma cărora Czrynowsky avea sĕ se întórcă la cetatea Nevei, fiind-că nu peste multŭ se plănuia o lovitură principală din partea conjuraţilorŭ şi spre scopulŭ acesta aveau lipsă de capete mai energice şi mai circumspecte. Totŭ-odată elŭ primì unŭ paşaportŭ falsificatŭ de curierŭ francesŭ, vidimatŭ în tótă forma din partea consulatului rusescŭ.

Czrynowsky promise, că pănă deséră va lua o hotărîre.

In antişambră, Batianow întêlnì pe ataşatulŭ ambasadei rusescĭ Agalin. La amêndoi li-se părea, că se cunoscŭ. Dér nu relaţii de amiciţiă le deteră odinióră ocasiune sĕ se cunóscă, fiind-că trecêndŭ unulŭ pe lângă altul, se mĕsurară cu căutăturile unorŭ duşmanĭ neîmpăcaţĭ.

Agalin intrà mişcatŭ în casă.

— „Cine este figura asta?"

— „După câtŭ sciu, numele lui este Batianow."

— „Adevĕratŭ, Batianow! Imĭ aducŭ aminte de elŭ. Elŭ se compromisese încă cu doĭ anĭ înainte de asta şi cu ocasiunea transportării sale în fortăréţă, fugise. Adecă trebuia sĕ achitămŭ amêndoi o socotélă vechiă, pentru-că în fuga lui mĕ aruncasemŭ înainte-i, ca sĕ-lŭ oprescŭ, atuncĭ elŭ mĕ lovì cu o bucată de lanţŭ şi mĕ rănì la frunte. He, he, şi astădĭ se cunósce semnulŭ. Ei, dér ce mai flecărescŭ atâtea despre păţaniile mele. Timpurĭ trecute!

că şi pe Românî i-a surprinsŭ refusulŭ şi potŭ ḑice cu inima curată: i-a mâhnitŭ adêncŭ, cu atâtŭ mai vêrtosŭ, căcî comitele a datŭ unŭ ordinŭ, prin care dispune, că *décă vr'unŭ membru ar vré sĕ înţelégă vre-unŭ obiectŭ, ce e a se preda în comisiunea administrativă*, atuncî sĕ **mérgă la respectivulŭ referentŭ înainte de şedinţă**; lucru ceva cam ciudatŭ, ba chiar ridiculŭ, de aicî se póte esplica apoi şi aceea, că cu acea ocasiune judecătoria silvanală nu şi-a pututŭ ţiné şedinţa, nepresentându-se unii membrii, carî au fostŭ atinşî greu înainte de améḑŭ.

Acelora, carî dau lecţiunî de patriotismŭ şi ne îndrumă, sĕ cetimŭ contramemorandulŭ lorŭ, le ḑicemŭ, că chiar din acestŭ micŭ incidentŭ sĕ-lŭ mai cetéscă ei odată şi apoi sĕ-şî facă judecata objectivă; mai departe cu deosebire sĕ cetéscă însĕşî legile esistente şi numai după aceea judecêndŭ, ceea ce scriu, sĕ încépă cu lecţiunile, căcî peste amenintţărî trecemŭ la ordinea ḑilei — fără a le băga în sémă.

Dr. Gregr despre situaţiune.

Conducĕtorulŭ Cehilorŭ tinerî, deputatulŭ Dr. Eduard *Gregr* a vorbitŭ în ḑiua de 3 Augustŭ înaintea alegĕtorilorŭ sĕi în *Neu-Straschitz*. Adunarea a fostŭ numĕrósă şi cuvêntarea lui *Gregr* a fostŭ de repeţite-orî întreruptă de viue aplause. Dr. Gregr în cuvêntarea sa espuse situaţiunea politică şi condamnă cu vehemenţă politica de mai înainte a Cehilorŭ bĕtrânî, cărora le reproşă, că s'au lăsatŭ de dreptulŭ publicŭ şi că chiar în parlamentŭ pe faţă s'au desfăcutŭ de acesta. In ceea ce privesce activitatea Cehilorŭ tinerî, ce e dreptŭ, că ea încă nu arată *resultate positive*, dér ei suntŭ recunoscuţî chiar de către partidele ostile, căcî e faptŭ, că Cehii tinerî au contribuitŭ, multŭ la ridicarea veḑei şi respectării poporului cehŭ. La succese mai micî de sfărmiturî, ḑise oratorulŭ, s'ar puté provoca Cehii tinerî, der ei nu se fălescŭ cu ele, şi nicî că le ţinŭ de succese. Nu vorŭ sălta de bucuriă pentru succese micî, până când imperiulŭ nu va şterge datoria cea mare, care o are faţă de poporulŭ cehŭ. Nu numai Cehii tinerî, ci chiar şi celelalte partide n'au ajunsŭ la nimicŭ; tóte partidele suntŭ totŭ atâtŭ de nemulţămite ca şi partidulŭ Cehilorŭ tinerî. Din acésta resultă, că întregŭ parlamentarismulŭ e o instituţiune fără valóre, fiind-că parlamentulŭ e slabŭ faţă de guvernŭ, cu unŭ cuvêntŭ e o jucăriă, ceea ce o arată şi imprejurarea, că tóte partidele la unŭ locŭ n'au pututŭ aduce la cale nicî măcarŭ scăderea preţurilorŭ sărei pentru vite. Cum s'ar puté dér aştepta, că o partidă mică oposiţională sĕ cucerescă îndată dreptulŭ publicŭ alŭ Boemiei! Tótă constituţiunea e în puterea guvernului, care întotdéuna dispune de o maioritate, de aceea tóte nisuinţele Cehilorŭ tinerî ţîntescŭ într'acolo, ca sĕ *schimbe forma actuală a constituţiunei*. După convingerea Cehilorŭ tinerî, constituţiunea reformată nu póte fi alta decâtŭ cea *federalistă*. Sub raporturile actuale nu póte fi mirare, décă în poporŭ se ridică vocî că „întregŭ parlamentulŭ nu preţuece nicî o para.“ Sĕ mergemŭ acasă şi sĕ lăsămŭ tóte cum suntŭ.

Oratorulŭ nu vrea sĕ ḑică, că *oposiţiunea pasivă* nu ar fi *îndreptăţită*. *Mai curêndŭ sĕu mai târḑiu vorŭ trebui erăşî sé se pună pe terenulŭ oposiţiunei pasive*; dér acésta va fi ultimulŭ tronfŭ, pe care nu e ertatŭ a'lŭ da din mână. Oposiţia pasivă de mai înainte a fostŭ cu deosebire de aceea fără nicî unŭ resultatŭ, pentru că nu a fostŭ adusă la îndeplinire cu tótă energia şî cu tóte consecvenţele, carî se permitŭ în marginile legei. Astăḑî poporulŭ cehicŭ încă nu e pregătitŭ pentru resistenţa pasivă. Mai întêiu trebue ca întréga naţiune sĕ fiă unită, oratorulŭ nu se gândesce la marii proprietarî, dér se gândesce la *Moravia* şi la *Silesia*. Acolo încă nu au progresatŭ atâtŭ ca sĕ îndrăsnéscă a călca pe calea acéstă plină de spinî; în Moravia încă şi acuma au consilierii de curte cea mai mare trecere. Poporulŭ cehicŭ nu vré nicî decum, ca deputaţii sĕi sĕ aibă micî succese, ci vrea numai ca sĕ fiă o viuă consciinţă a guvernului. Cehii tinerî încă nu ş'au ridicatŭ vocea cu cea mai mare asprime, dér orî când e posibilŭ, că vorŭ vorbi altmintrelea, ca până acum. Pentru atitudinea lorŭ de până acum, Cehii tinerî au motive tactice. Mai întêi se află în mijloculŭ lorŭ nisce novicî, carî mai întêi trebue sĕ fiă oţeliţî pentru luptă. Alŭ doilea, ei până acum nu ş'au găsitŭ aliaţî potriviţî; de aceia, carî nu suntŭ potriviţî, ar fi găsitŭ destui. Mai departe n'au pututŭ Cehii tinerî se păşéscă cu vehemenţă, pentru ca sĕ nu li-se facă eventuala imputare, că au respinsŭ dela sine guvernulŭ, care póte voia sĕ se apropiă de ei. Va veni póte momentulŭ, încheiă oratorulŭ, *în care totulŭ va depinde numai dela poporulŭ Cehilorŭ, şi acesta va aduce jertfa numai atuncî, când va fi mulţămitŭ, când îşî va avé dreptulŭ sĕu publicŭ când îşî va avé autonomia şi independenţa sa.* Sĕ nu vorbimŭ acum despre resistinţa pasivă, sĕ ne pregătimŭ pentru totŭ, şi victoria sa va fi a nóstră. (Aplause furtunóse). Apoi se luà o *resoluţiune*, care esprimă *încrederea* tuturorŭ deputaţilorŭ Cehilorŭ tinerî.

Cestiunea teatrului din Pesta.

In causa teatrului Germanŭ din Pesta fece „Münchener Allgemeine Ztg.“ în numĕrulŭ sĕu de duminecă o interesantă declaraţiune.

Prin anulŭ 1882 era vorba, că rĕposatulŭ împĕratŭ alŭ germaniei, Wilhelm I, ar fi întrevenitŭ pentru susţinerea teatrului germanŭ din Pesta. Scirea acésta a produsŭ atuncî mare irituţiune în sînulŭ oposiţiei unguresci şi foile oficiale şi semi-oficiale pe 'ntrecute se grăbiră a desminţi acéstă scire. Acum însĕ ésă la ivélă, că scirea a fostŭ adevĕrată şi că în adevĕrŭ, rĕposatulŭ împĕratŭ alŭ Germaniei s'a interesatŭ de sórtea teatrului germanŭ din Pesta şi a intervenitŭ pentru susţinerea lui.

Corespondentulŭ din Viena alŭ lui „M. Al. Ztg.“ într'o corespondenţă a sa laudă pe Kochmeister şi soţii, ḑicêndŭ că procederea lorŭ a fostŭ cu totulŭ corectă atuncî, când s'au adresatŭ către împĕratulŭ:

„Atâta numai e dureroşŭ, ḑice numitulŭ corespondentulŭ, că ei nu au destulŭ curagiu; trebuia sĕ ţină strînsŭ la dreptulŭ lorŭ, de-a se adresa cu tótă îndrăsnéla la împĕratulŭ.

„Din Berlinŭ s'a desminţitŭ scirea, că Germanii din Budapesta arŭ fi umblatŭ sĕ câştige pentru causa lorŭ şi pe împĕratulŭ Vilhelm. Chiar décă ar fi umblatŭ sĕ-lŭ câştige, n'ar fi fostŭ nicî acésta vre-unŭ lucru necorectŭ, deórece e lucru cunoscutŭ de tótă lumea, că în an. 1882, când era sĕ se închidă teatrulŭ germanŭ din Budapesta, — după cum se ḑicea, din causa lipsei de mijlóce, — *împĕratulŭ Vilhelm I a întrevenitŭ lângă guvernulŭ unguresců pentru susţinerea teatrului germanŭ şi întrevenirea lui şi-a şi avutŭ resultatulŭ doritŭ*“.

Declaraţia acésta îi va fi binevenită oposiţiei unguresci pentru a da la timpulŭ sĕu încă o năvală asupra guvernului, pe care au mai multŭ cu unŭ motivŭ de a-lŭ acusa, că „protegiază tendinţele de germanisare“.

Câtŭ pentru pasagiulŭ acela din interpelaţia lui Ugron, care privesce pe Germania, „Münch. Allg. Ztg.“ speră, că ministrulŭ-preşedinte în rĕspunsulŭ sĕu va sci afla tonulŭ potrivitŭ pentru a reduce la valórea adevĕrată acusaţiunile ridicate la adresa Germaniei.

Telegramele „Gaz. Trans.“

(Serviciulŭ biroului de cor. din Pesta).

Budapesta, 5 Augustŭ. In clubulŭ liberalŭ propuse ministru-preşedinte, că după primirea paragrafului întêiu alŭ proiectului pentru reforma administrativă, sĕ se facă unŭ amendamentŭ la paragrafulŭ alŭ doilea, în urma căruia totdéuna ministru de interne e îndatoratŭ, ca conformŭ principiului, ce'lŭ conţine paragrafulŭ primŭ alŭ proiectului de lege pentru reforma administrativă, sĕ presenteze legea autonomiei comitatelorŭ, legea asupra organisaţiunei cercului de competenţă alŭ comisiunelorŭ administrative, precum şi alŭ tribunalelorŭ administrative. După primirea paragrafului alŭ doilea ar avé sĕ urmeze cetirea a treia a proiectului şi trimiterea acestuia la camera magnaţilorŭ. După ce va urma primirea paragrafului alŭ doilea, nu se vorŭ mai continua desbaterile în camera deputaţilorŭ. Partida primì cu unanimitate propunerea acésta.

— Sosirea a 500 de visitatorî Croaţî, o folosì publiculŭ pentru furtunóse demonstraţiunî.

Poliţia împrăscià massele de poporŭ, carî îşî băteau jocŭ. Mai mulţî inşî au fostŭ arestaţî.

Bruxella, 5 Augustŭ. Starea sănĕtăţii reginei s'a îmbunĕtăţitŭ.

DIVERSE.

Dragostile unui băiatŭ de 15 anî. Unŭ ḑiarŭ vienezŭ istorisesce următorulŭ casŭ, pertractatŭ ḑilele acestea înaintea tribunalului din Ottakring: Anton Massanitsch, unŭ băiatŭ *de 15 anî*, era acusatŭ, că a furatŭ dela drăguţa sa de mai 'nainte, *o vĕduvă de 60 de anî*, unŭ inelŭ de aurŭ, pe care voia sĕ-lŭ dăruéscă unei alte femei. Acéstă femeiă care e *de 50 de anî*, fiindŭ chiămată ca martoră, istorisì următórele: Acestŭ tînĕrŭ, care mĕ întêlnì pe drumulŭ către casă, în Fünfhaus, mĕ persecută de unŭ timpŭ încóce cu ofertele sale de dragoste, — mĕ persecută pe mine, alŭ cărei celŭ mai tînĕrŭ băiatŭ e mai bĕtrênŭ decâtŭ elŭ. E greu a te feri de dênsulŭ, deórece pe neobservate mĕ pomenescŭ că-i lângă mine şi mi-se oferă sĕ mĕ petrécă acasă. Mie mî-e ruşine de ómenî, deórece sciu că lucrulŭ acesta trebue sĕ fiă bătĕtorŭ la ochî. De curêndŭ mî-a oferitŭ inelulŭ de aurŭ, sub condiţia, décă-lŭ voiu lua de drăguţŭ. De atuncî nu cutezŭ a merge singură pe stradă.

Judecĕtorulŭ (către acusatŭ) — D-ta ai fostŭ odată pedepsitŭ pentru furtŭ.— *Acusatulŭ*: Da, am căpĕtatŭ 6 lunî de închisóre. — *Jud.*: Şi eştî abia de 15 anî! — *Acus.*: Atuncî eram de 14 anî. — *Jud.*: De sigurŭ n'ai fostŭ judecatŭ pe nevinovate. *Acus.*: Drăguţa, ce am avut'o atuncî (mişcare) mî-a ḑisŭ: nu merge negoţulŭ, Tonl, caută de fură ceva, suntŭ mulţî ómenî bogaţî, carî au banî în belşugŭ. — *Jud.*: Şi ai furatŭ? — *Acus.*: Apoi da, pentru drăguţa mea am furatŭ totulŭ. Acum însĕ nu mai sciu unde este, eu am fostŭ închisŭ pentru dênsa 6 lunî.

Aşa s'a întêmplatŭ cu acestŭ acusatŭ pe a căruia faţă şi ochî cufundaţî poţî cetì urmele tuturorŭ patimilorŭ. Elŭ e abia de 15 anî, dér se vede a fi celŭ puţinŭ cu 5 anî mai bĕtrânŭ. Elŭ fù judecatŭ la 3 sĕptămânî închisóre grea.

O.

Proprietarŭ:
Dr. Aurelŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ interimalŭ:
Gregoriu Maiorŭ.

Presentulŭ şi viitorulŭ celŭ mai deaprópe ne intereséză mai multŭ.— Am sĕ-ţî descoperŭ scirî însemnate.“

Amêndoi se aşeḑară în jeţurî.

— „Cu ocasiunea unui raportŭ către secţia a treia, am raportatŭ şi despre tine, împărtăşindŭ preşedintelui secţiei, că te-ai îngreţoşatŭ de faptele urîte ale propagandei revoluţionare, că, peste totŭ, ai rupt'o cu nevasta şi prin asta cu principiile tale de mai nainte, dér că nu eştî încă în chiar, cum te-ai puté rehabilita.“

Czrynowsky voia sĕ-lŭ întrerumpă.

— „Lasă-mĕ sĕ vorbescŭ mai departe“, ḑise elŭ şi continuà: „La acestea am primitŭ astăḑî dela Petersburg scirî, că acolo au cunoscinţă despre schimbarea părerii tale şi că d'aceea de multŭ au ordonatŭ sĕ te urmăréscă cu atenţiune.

Pentru mine este o enigmă. Concedŭ bucurosŭ, că tu ca membru însemnatŭ şi conducĕtorŭ alŭ partidului reacţionarŭ, eştî destulŭ de cunoscutŭ, însĕ acum nu mai petrecî între zidurile Petersburgului şi după cum singurŭ mî-ai spusŭ, întreţii numai slabe legăturî cu emigranţii ruşî în cetatea Senei şi altele, cu tóte astea se facŭ cercetărî marî asupra faptelorŭ tale. Lucrulŭ acesta nu'lŭ înţelegŭ.“

In ochii lui Czrynowsky sclipea unŭ focŭ tainicŭ. Dup'aceea plecà capulŭ şi-i mai trecù prin minte unŭ şirŭ de idei, înainte de a începe sĕ vorbéscă.

Era adevĕrŭ, ceea ce îi spunea tînĕrulŭ diplomatŭ, orî dóră totulŭ era numai o cursă, ca sĕ'lŭ nimicéscă?

Aceste două părerî opuse începură unŭ duelŭ între sine şi torturau creerii bărbatului, carele şi fără de aceea, prin schimbarea părerilorŭ sale avea sĕ sufere marî lupte sufletescî. In fine sărì în picióre, puse amêndouĕ mânile cu încredere pe umerii lui Agalin, privì adêncŭ în ochii lui şi apoi întrebà: „Este óre adevĕrŭ, ceea ce mî-ai spusŭ tu, orî dóră tóte acestea suntŭ numai unŭ laţŭ, cu care vreţî sĕ mĕ prindeţî, ca sĕ mĕ puteţî nimici mai sigurŭ. Ce gândescî despre lucrurile aceste?“

— „Eu?“ De! eu încă nu suntŭ gata cu împĕrtăşirile. Ascultă-mĕ sĕ ţi-le spunŭ tóte şi apoi spune singurŭ, décă aicî póte fi vorba de vr'o trăsătură de şahŭ.

Czrynowski şeḑù éră în jeţŭ.

— „Presidentulŭ, care pe tine şi pe tatălŭ tĕu v'a cunoscutŭ deaprópe, la rĕspunsulŭ trimisŭ a adausŭ cu mâna propriă, că voesce sĕ'ţî dea ocasiune sĕ te poţî mişca în Petersburgŭ necunoscutŭ şi cu totulŭ negenatŭ. Spre scopulŭ acesta a estrădatŭ, pe numele unui profesorŭ, Rostow, o patentă, prin care îi încredinţéză inspecţiunea supremă asupra tesaurelorŭ de artă aflătóre în palatulŭ taurianŭ. Tóte celelalte hârtii de legitimare, când dorescî le capeţî la legaţiunea nóstră“.

— „Agalin, lasă-mĕ singurŭ, trebue însu'mî sĕ mĕ mai cuget, ca sĕ mĕ potŭ hotărî, pentru-că atâta este sigurŭ, de mĕ rump totalŭ de către partida revoluţionară, atuncî tocmai aşa mĕ ameninţă nimicirea, ca şi în casulŭ contrarŭ, când adecă rĕmânŭ mai departe la ea. Eu nu sunt laşŭ, ca sĕ mĕ temŭ de mórte, pentru-că mai de multe-orî m'am uitatŭ cu curagiu în ochii ei, dér în internulŭ meu străbate convingerea, că tóte nisuinţele nóstre nu ne vorŭ duce la scopŭ. Intre luptătorii falangei vechî suntŭ prea puţine capete practice. Contingentulŭ principalŭ în castrele nóstre îlŭ forméză nisce îndrăsneţî, orbî pe jumĕtate, smintiţî, fantaştî şi anarchiştî, carî, în casulŭ unei revoluţiunî n'au nimicŭ de pierdutŭ, din contră, potŭ sĕ câştige totulŭ. Vinŭ dup'aceea egoiştii, carî ar dori bucurosŭ sĕ se védă în fruntea mişcării. Dér acestea nu suntŭ de lipsă sĕ ţi-le desvoltŭ eu ţie; tu le şcii prea bine.“

— „Iubite amice“, rĕspunse Agalin, „nu sciu numai acésta, dér mai sciu încă multe altele, carî ţie nu ţi-sŭ cunoscute, despre carî însĕ te voiu informa mai târḑiu. Te lasŭ însĕ singurŭ, tu ai lipsă de odihnă, ca sĕ te poţî reculege.

Rĕmasŭ bunŭ!“

Se despărţiră. (Va urma.)

Cursulŭ pieţeĭ Braşovŭ.

din 5 Augustŭ st. n. 1891.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.34	Vênd.	9.39
Argintŭ românescŭ	„	9.26	„	9.31
Napoleon-d'orĭ	„	9.34	„	9.39
Lire turcescĭ	„	10.48	„	10.53
Imperialĭ	„	9.46	„	9 51
Galbinĭ	„	5 40	„	5.45
Scris. fonc. „Albina" 6%		101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	99.50	„	100.—
Ruble rusescĭ	„	123.—	„	124.—
Mărcĭ germane		57.50	„	57.90

Discontulŭ 6—8% pe anŭ.

Cursulŭ la bursa din Viena.

din 4 Augustŭ a. c. 1891

Renta de aurŭ 4%	104.25
Renta de hârtiă 5%	101 75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	117.—
dto argintŭ	99.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [2-a emisiune]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [1-ma emisiune]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	113 —
Bonurĭ rurale ungare	91.60
Bonurĭ croato-slavone	104.75
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	140 50
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	131 25
Renta de argintŭ austriacă	92.40
Renta de hârtiă austriacă	92.45
Renta de aurŭ austriacă	111 70
Losurĭ din 1860	138.25
Acţiunile băncei austro-ungare	1023.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar.	335.50
Acţiunile băncei de creditŭ austr	289.—
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.58
Napoleon-d'orĭ	9.39
Mărcĭ 100 împ. germane	57.95
Londra 10 Livres sterlinge	117 90

Publicaţiune de licitaţiă.

Comuna bisericéscă gr. cat. **Orşova**, din tractulŭ **Reghinului**, voindŭ a'şĭ edifica o **biserică** din materialŭ solidŭ, în urma încuviinţării şi a aprobării planului de edificare din partea consistoriului Metropolitanŭ din Blaşiu cu datulŭ de 23 Iunie a. c. Nr. 2221, spre scopulŭ edificării prin acésta ordinéză o licitaţiune publică minuendă, care se va ţiné în edificiulŭ şcólei gr. cat. din **Orşova la 9 Augustŭ st. n. la 10 óre diminéţa.**

Doritorii de a întreprinde edificarea bisericei au de a depune unŭ vadiu de 10% a sumei de strigare, care este statoritŭ pe basa preliminariului la suma de 8655 fl. 11 cr. în numĕrarŭ séu în obligaţiunĭ de statŭ la mâna comisiunei licitătóre.

Condiţiunile darei în întreprindere, planulŭ şi preliminarulŭ referitorŭ se potŭ vedé în cancelaria protopopéscă din Reghinŭ şi înainte de ḑiua licitaţiunei.

Reghinŭ, la 31 Iulie 1891.

Pentru comuna gr. cat. bisericéscă Orşova protopopulŭ tractualŭ

Petru Uilacanu,
protopopŭ gr. cat.

636,3—2

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniile orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 20 Iulie 1891.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelleratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelleratŭ
Viena	10.50	8.—		3.25
Budapesta	8.30	1.50	5.50	9.15
Szolnok	11.38	3.57	9.22	11.19
P. Ladány	2.12	5.51	11.53	12.57
Oradea-mare	3.53	7.06	1.50	2.12
	4.—	7.13	2.24	2.19
Mezö-Telegd	4.39	7.43	3.03	2.49
Rév	5.22	8.18	3.46	3.26
Bratca	5.45		3.57	
Bucia	6.05	8.51	4.29	
Ciucia	6.31	9.07	4.55	4.21
Huedin	7.12	9.37	5.34	4.55
Stana	7.29		5.51	
Aghiriş	7.49		6.12	
Ghirbău	8.01		6.25	
Nădĕşel	8.14		6.39	5.47
Cluşiu	8.29	10.37	6.56	6.—
	8.46	11.10	8.20	6.18
Apahida	9.03	11.28	8.45	6.34
Ghiriş	10.12	12.38	10.21	7.34
Cucerdea	10.37	1.14	11.09	7.57
Uióra	10.56	1.21	11.17	
Vinţul de sus	11.04	1.29	11.26	
Aiudŭ	11.28	1.54	11.54	8.22
Teiuşŭ	11.45	2.13	12.18	8.38
	12.13		12.58	8.43
Crăciunelŭ	12.44		1.34	
Blaşiu	12.59		1.51	9.14
Micăsasa	1.35		2.29	
Copşa mică	1.51		2.48	9.48
	2.12		3.03	9.50
Mediaşŭ	2.31		3.26	10.06
Elisabatopole	3.04		4.07	10 28
Sighişóra	3 46		4.49	11.04
Haşfalĕu	4.04		5.35	11.19
Homorodŭ	5.26		7.23	12.27
Augustinŭ	6.10		8.09	12.58
Apaţa	6.41		8.43	1.15
Feldióra	7.17		9.18	1.35
Braşovŭ	8.—	Tren de persóne	10.05	2.09
		12.20		2.19
Timişŭ		1.41		3.01
Predealŭ		2.26		3.31
Bucurescĭ		8.50		9.30

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ accelleratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelleratŭ	Trenŭ de persón.
Bucurescĭ	7.35		8.50	
Predealŭ	1.12		5.16	
Timişŭ	1.42		5.57	
Braşovŭ	2.18	4.20	6.58	
	2.48	5.07		7.23
Feldióra	3.19	5.42		8.03
Apaţa	3.40	6.09		8.37
Augustinŭ	3.56	6.55		9.04
Homorodŭ	4.29	8.23		9.46
Haşfalĕu	5.34	8.53		11.03
Sighişóra	5.54	9.31		11.29
Elisabetopole	6.21	10.09		12.06
Mediaşŭ	6.42	10.31		12.37
Copşa mică	6 55	10.47		12.53
	6.57	11.06		1.18
Micăsasa		11.42		1.39
Blaşiu	7.31	11.57		2.13
Crăciunelŭ		12.28		2.27
Teiuşŭ	8.—	1.08	1.25	2.49
	8.07	1.35	1.50	3.47
Aiudŭ	8.24	2.05	2.12	4.07
Vinţul de sus		2.13	2.19	4.28
Uióra		2.31	2.39	2.34
Cucerdea	8.54	3.18	3.15	4.52
Ghirişŭ	9.23	4.45	4.32	5.26
Apahida		5.14		6.34
Cluşiu	10.45	6.08	4.53	6.52
	11.01	6.29	5.30	7.40
Nădăşelŭ		6.47	5.47	8.—
Ghîrbău				8.15
Aghireşŭ		7.02	6 11	8.29
Stana	12.17	7:28		8.53
B. Huiedin	12.47	7.47	6.43	9.12
Ciucia		8.25	7.12	9.51
Bucia		8.51		10.06
Bratca	1.26	9.10	7.51	10.23
Rév		9.30		10.42
Mezö-Telegd	1.52	10.07	8.17	11.17
Oradea mare	2.18	10.44	8.42	11.51
	2.25	11.04	8.47	12.09
P. Ladány	3.46	1.16	10.09	2.24
Szolnok	5.26	3.31	11.51	4.47
Budapesta	7.30	6.35	1.55	8.40
Viena	1.40	1.40	7.20	6.05

Mureşŭ-Ludoşŭ—Bistriţa

Murĕşŭ-Ludoşŭ	4.—
Ţagu-Budatelicŭ	6.48
Bistriţa	9.59

Bistriţa—Mureşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	1.16
Ţagu-Budctelicŭ	4.15
Murĕşŭ-Ludoşŭ	7.21

Nota: Numerii încuadraţĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelleratŭ	Trenŭ de persón.
Viena	10.50	8.—	3.25
Budapesta	8.15	1.50	9.50
Szolnok	11.14	3.57	1.05
Aradŭ	3.45	6.52	5.24
	4.30	T. d. per. 2.20	5.46
Glogovaţŭ	4.42	2.34	5.57
Gyorok	5.03	3.05	6.19
Paulişŭ	5.14	3.23	6.30
Radna Lipova	5.32	3.39	6.48
Conop	5.56		7.12
Bĕrzava	6.12		7.27
Soborşinŭ	6.58		8.07
Zamŭ	7.26		8.33
Gurasada	7.52		8.57
Ilia	8.08		9.13
Branicica	8.26		9.29
Deva	8.52		9.53
Simeria (Piski)	9.50		10 19
Orăştia	10.16		10.50
Şibotŭ	10.36		11.16
Vinţ. de josŭ	11.—		11.44
Alba-Iulia	11.26		12.06
Teiuşŭ	11.53		12.38

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelleratŭ	Trenŭ de persón.
Teiuşŭ	3.09		1.39
Alba Iulia	3.50		2.19
Vinţ. de josŭ	4.09		2 36
Şibotŭ	4.52		3 03
Orăştia	4.55		3.30
Simeria (Piski)	5.23		4 17
Deva	5.59		4.33
Branicica	6.24		4.55
Ilia	6.49		5.17
Gurasada	7.—		5.28
Zamŭ	7.28		5 53
Soborşinŭ	8.03		6.24
Bĕrzava	8.54		7.02
Conopŭ	9.10		7.17
Radna Lipova	9 44	5.14	7.46
Paulişŭ	9.58	6 01	7.57
Gyorok	10.11	6.20	8 08
Glogovaţŭ	10.34	6.49	8.30
Aradŭ	10.46		8.40
	11.18	8.24	9.05
Szolnok	4.15	11.51	2.21
Budapesta	7.20	1 55	5.50
Viena	6.05	7.20	1.40

Simeria (Piski) Petroşeni

Simeria	6.—	10.35	4.22
Streiu	6.35	11.26	4.58
Haţegŭ	7.21	12.23	5.42
Pui	8.06	12.—	6.36
Crivadia	8.47	2.23	7.24
Baniţa	9.21	3.19	8.04
Petroşenĭ	9.45	4.—	8.36

Petroşenĭ-Simeria (Piski)

Petroşenĭ	6.—	10.50	6.20
Baniţa	6.41	11.40	6.54
Crivadia	7.19	12.19	7.20
Pui	7.57	1.05	7.51
Haţegŭ	8.36	1.54	8.25
Streiu	9.18	2.49	9.01
Simeria	9.52	3.27	9.35

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.15	11.30	7.15
Vinga	7.32	12.47	8.04
Timişóra	8.42	2.04	8.57

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.20	1.11	5.05
Vinga	7.21	2.46	6.40
Aradŭ	8.03	3.50	7.50

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	7.48	10.35	3.40	10.20
Turda	8.08	10.55	4.—	10.44

Turda—Ghirişŭ

Turda	4.50	9.30	2.30	8.50
Ghirişŭ	5.10	9.50	2.50	9.10

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	4.30	11.25
Odorheiu	7.21	2.11

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	8 15	3.15
Sighişóra	10.52	6.10

Careii-mari—Zelău

Careii-marĭ	5.50
Zelău	11.—

Zelău—Careii-mari

Zelău	1.56
Careii-marĭ	6.48

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa mică	3.—	10.47	7.10
Şeica-mare	3.31	11.27	7.43
Loamneş	4.15	12.08	8.27
Ocna	4.46	12 38	8.59
Sibiiu	5.10	1.—	9.23

Sibiiu—Copşa-mică

Sibiiu	7.35	4.34	10.17
Ocna	8 02	4.58	10 43
Loamneş	8.30	5.25	11.09
Şeica-mare	9 05	5.55	11.40
Copşa mică	9.34	6.20	12.05

Cucerdea-Oşorheiu-R.-săs.

Cucerdea	2.50	8.20	2.41
Ludoş	3 34	9.11	3.27
Oşorheiu	5.20	11.17	5.14
	5.35		5.36
Regh.-săs.	7.10		7.15

Regh.-săs.-Oşorh.-Cucerdea

Regh.-săs.		8.—	8.15
Oşorheiu		9.35	9.53
	5.21	5.54	10.20
Ludoş	6.58	7.41	12.06
Cucerdea	7 47	8.25	12.50

Simeria (Piski)—Hunedóra

Simeria (Piski)	10.50	4.40	9.16
Cerna	11.13	5.03	9.34
Hunedóra	11.48	5.38	9.58

Hunedóra—Simeria (Piski)

Hunedóra	4 46	2.32	7.22
Cerna	5.11	3 —	7.50
Simeria	5 28	3.20	8.10

Braşov—Zêrnescĭ

Braşov	5.45	4 55
Zêrnescĭ	7.26	6.36

Zêrnescĭ—Braşov

Zêrnescĭ	8.—	8.20
Braşov	8.24	9.44

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ